

Pleidooi voor ondernemerschap in Sierra Leone

Door Abubakarr Bangura

26-9-2011

Tilburg

Het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in Nederland is groot. Mensen zijn bereid om acties te ondernemen maar tegelijkertijd zijn ze kritisch geworden over het nut en het effect daarvan. (2006, Hans Dijkstral). De vraag is wat tot de strategische prioriteiten en de core business gerekend moet worden als het gaat om armoedebestrijding. In dit artikel zet ik mijn ambitie uiteen om ondernemerschap in Sierra Leone te stimuleren.

De ontwikkelingssector worstelt met een aantal onderling samenhangende fundamentele problemen. Sommigen pleiten voor het stopzetten van hulp en het investeren in het bedrijfsleven in Afrika. In het Wrr Rapport (2010) wordt al dan niet op subtiële wijze duidelijk gemaakt dat het bedrijfsleven feitelijk een betere job doen. Anderen pleiten ervoor om het geld in het Westen te gebruiken voor problemen die met integratie te maken hebben, zoals de jeugdwerkloosheid in Nederland. Daarnaast worstelt de sector met het op een gebalanceerde en genuanceerd beeld te schetsen van de resultaten daarvan in de media.

Ook het academische debat is verdeeld. Jeffery Sachs (2005) –de man achter de Millennium doelstellingen– pleit voor betere plannen, het opstellen van concrete doelen en de betrokkenheid van expertise en grote investering ineen te doen. Zijn tegenstander William Easterly (2006) stelde dat ontwikkeling moeilijk planbaar is, dat het een zoektocht is waarbij betrokkenen vooral van onderop en van binnenuit moeten werken en niet te veel moeten vertrouwen op experts. Mayo (2009) beschreven dat de ellende en armoede in Afrika niet zijn verminderd maar juist zijn toegenomen door hulp. Hulp zou feitelijk verbonden moeten worden met marktwerking en het verstrekken van leningen. Het continent moet door handelen en goed bestuur haar eigen lot in handen nemen.

Sierra Leone kan dienen als case study. Dit land heeft voor, tijdens en na de oorlog veel internationale hulp gekregen, maar het effect daarvan is steeds onzichtbaar gebleven. De economische situatie in het land blijft zwak, de economische groei blijft achter en de werkloosheid onder jongeren is toegenomen. De grootste bedreiging voor de politieke stabiliteit zijn de slechte sociaal-economische situatie en de hoge werkloosheid onder jongeren (Ambtsbericht, 2008). Er zijn tot nu toe veel interventies ingezet om deze problematiek aan te pakken (Sierra Leone, 2005-2007), maar de resultaten zijn steeds onzichtbaar gebleven voor een brede groep jongeren (Kargbo, 2009). Veel problemen liggen zowel bij de jongeren die geen hogere opleiding hebben gevolgd als bij hen die dat wel gedaan hebben, maar na hun studie geen werk hebben gevonden. Dit laatste betekent dat er sprake is van een mismatch tussen de opleiding die jongeren op scholen krijgen en de behoefte in de praktijk. Ondernemerschap kan hier een alternatief bieden en een concrete invulling geven aan het toekomstperspectief van jongeren. Jongeren hebben veel waardering voor de ideeën over het opzetten van een eigen onderneming, als ze daarbij geholpen worden. Dit bleek uit een symposium in december 2009 in Freetown (Zie video op www.mdconsultancy.eu). Hier liggen uitdagingen en kansen. Om dit te bereiken werkt gaat SLYI samenwerken met Nederlandse studenten en migranten uit Sierra Leone. Het koppelen van beide doelgroepen in Nederland leidt tot verbondenheid met en wederzijds begrip voor leeftijdgenoten in Sierra Leone. Dit kan de intercultureel bewustzijn versterken en het draagvlak stimuleren.

Hierover organiseer ik een lezing en discussie op 15 -9-2011 in het Huis van de Wereld van 16 t/m 19uur. SIYI probeert voor en met de bevolking in Sierra Leone een voor hen menswaardig bestaan te bewerkstelligen.

Meer weten www.slyi.nl

Beste lezer,

U bent welkom op de website van Migration and Development Consultancy (MDConsultancy) MDConsultancy wil op een eigentijdse manier bijdragen aan het bespreekbaar maken en versterken van de ondernemerscultuur en -geest onder Afrikaanse mensen in Brabant. Dit wordt gedaan door op te treden als zakelijk rolmodel bij voorlichtingscampagnes, trainingen en begeleiding van Afrikanen die een bedrijf in Nederland of een transnationale onderneming in hun land van herkomst willen opzetten.

Veel animo onder Afrikaanse jongeren in Brabant om een onderneming op te starten

Ruim 183.000 migranten uit Afrika wonen in Nederland. Vaak zijn het jongeren die een opleiding hebben gevolgd en geen perspectief in hun land zien en daarom het continent verlieten.

Het Nederlandse systeem is vaak onvoldoende toegerust om de individuele wensen en creativiteit van jongeren in kaart te brengen en verder te ontwikkelen. De taalbarrière, de mismatch van behoeften van de doelgroep en aanbod van instellingen, onvoldoende zicht van de Nederlandse samenleving en regelgeving door de overheid (lange asielpcedure) draagt hier aan bij.

Het effect is dat de meesten in de doelgroep vaak een uitkering hebben, gedemotiveerd zijn of zware fysieke activiteiten bij het bedrijfsleven uitvoeren, waardoor ze minder kans hebben om op de maatschappelijke ladder te kunnen klimmen. Dat heeft weer een negatief effect op de beeldvorming die men over Afrika heeft en op de manier waarop tegen deze doelgroep in de samenleving wordt aangekeken.

In samenwerking met Uni-partners en Acqu BV in Tilburg werd in oktober 2009 een onderzoek gedaan onder Afrikaanse jongeren die een bedrijf willen opzetten. In dit onderzoek is gekeken naar wat Afrikaanse jongeren in Noord-Brabant interessant vinden op het gebied van ondernemerschap. De volgende onderzoeksvraag is opgesteld:

Wat vinden Afrikaanse jongeren interessant op het gebied van ondernemerschap en hoe zijn zij het beste te bereiken

Uitkomsten van het onderzoek

Dit onderzoek heeft aangetoond dat er veel animo is onder Afrikaanse jongeren om te gaan ondernemen. Een overweldigende 84% van de jongeren zou namelijk graag ondernemer willen worden. De belangrijkste motieven om te gaan ondernemen zijn: 'onafhankelijk willen zijn, graag hard willen werken', financiële vooruitgang en het willen verbeteren van de situatie van anderen in Afrika of Nederland'. Het willen verbeteren van de situatie van anderen in Afrika of Nederland vinden jongeren erg interessant en dit speelt ook een belangrijke rol in de ondernemingsideeën van Afrikanen in Noord-Brabant. Van alle Afrikanen zou 63% graag een koppeling maken tussen Nederland en hun land van herkomst met hun onderneming. Door het maken van deze koppeling zouden zij de situatie van anderen (en zichzelf) kunnen verbeteren. Een voorbeeld van deze koppeling is het importeren en exporteren van goederen. Vandaar dat de groothandel ook de meest populaire sector is onder Afrikanen. Andere populaire sectoren zijn de detailhandel, algemene diensten en de landbouw. Ondanks het feit dat meer mensen ondernemer willen worden, ontbreekt bij hen de competentie om een onderneming te starten.

Van daaruit is de eerste oplossingsrichting de ontwikkeling van een methodiek die ingezet kan worden voor een training aan de doelgroep. Dit zal worden gebruikt en getoetst in een leer traject voor geselecteerde aspiranten die een bedrijf willen starten.

Follow-up actie

Inmiddels heeft de provincie Brabant belangstelling voor het stimuleren van ondernemers onder Afrikaanse jongeren in Brabant. Beleidmakers willen deze inzichten gebruiken als een unieke en effectieve strategie om nieuwe mogelijkheden onder de doelgroep te benutten, de economische participatie van de doelgroep te bewerkstelligen om zich goed te positioneren in de samenleving.

Informatie over de initiatief nemer

MD Consultancy is een professioneel adviesbureau op het gebied van migratie en internationale samenwerking. Het bureau richt zich heel specifiek op het bevorderen van ondernemerschap als een effectief middel om de economische betrokkenheid van Afrika te vergroten.

Voor meer informatie click op www.mdconsultancy.eu

Projecten waar MDConsultancy nu aan werkt:

1. Behoeftte onderzoek bij Afrikanen in Brabant die een bedrijf willen starten:

Het belang van etnisch ondernemerschap voor de sociaal-economische ontwikkeling in de maatschappij wordt in politieke en maatschappelijke debatten steeds meer benadrukt. De discussie die nu nog te vaak gaat over de negatieve gevolgen van migranten voor ontwikkelingen in Nederland, spitst zich gelukkig meer toe op de eigen kracht van de groep, door de mogelijkheden die gegrepen worden, een maatschappelijk bestaan op te bouwen door succesvol ondernemerschap. Dit keerpunt in de discussie betekent een verrijking voor de maatschappelijke binding in de Nederlandse samenleving. Migranten kunnen het zelfstandig ondernemerschap gebruiken als een unieke en effectieve strategie om nieuwe mogelijkheden te benutten om zich te positioneren in de samenleving. Zo dragen ze direct bij aan het versterken van de economie en

aan een positieve beeldvorming; zo ook aan de politieke en sociale participatie in Nederland. Daarnaast kunnen zij door hun biculturele kennis en actieve betrokkenheid bijdragen aan de ontwikkeling van het land van herkomst. Dit spilloff effect kan leiden tot een triple-win voor zowel de migranten, de Nederlandse samenleving als voor het land van herkomst.

Dit onderzoek wil een beter beeld krijgen van de behoeften onder de doelgroep in Brabant om een onderneming te starten. Het heeft ten doel o

m een beter inzicht te krijgen in de ideeën, beleving, vaardigheden en motivatie onder de doelgroep over het opzetten van een succesvolle onderneming in Brabant. Samenwerkingspartners: Aqqu BV en het MKB loket van de universiteit van Tilburg

2. **Zelfstandig ondernemen:**

Binnen dit project krijgen kandidaten met een vluchtelingenachtergrond de gelegenheid zich te ontwikkelen tot succesvolle zelfstandige ondernemers. Dit project is opgezet om, enerzijds de integratie en arbeidsparticipatie van vluchtelingen, en anderzijds een stijging van het aantal zelfstandige ondernemers in Nederland te bevorderen. Dit project wordt gevoerd door Vluchtelingenwerk, Startersadvies van gemeente Tilburg en de Kamer van Koophandel. MDConsultancy werkt in dit project bij het werven en coachen van Afrikaanse deelnemers die geïnteresseerd zijn in het opzetten van een bedrijf in Tilburg.

Woon je in Tilburg en omgeving en wil je meedoen in dit project dan kun je contact opnemen met Bas Schuiling op: 013 – 536 36 30.

3. **Oriënterende reis van 10 docenten naar Sierra Leone:**

MDConsultancy is op dit moment bezig met een pilotproject om Nederlandse studenten in het hoger onderwijs in Brabant te betrekken bij stages in Sierra Leone. Het eindproduct van deze stage dient een uitgewerkt ondernemingsplan te zijn. Na terugkomst van de student werkt MD

Consultancy eraan om de nodige financiële ring bij elkaar te brengen om dit in Sierra Leone uit te voeren. De eerste fase van dit project is een oriënterende reis met 10 docenten naar Sierra Leone in december 2009. Na deze reis kunnen studenten worden ingezet. Om een beter beeld van Sierra Leone te krijgen, heb ik een stageboekje geschreven en hierin zijn inhoudelijke stageopdrachten geformuleerd. Dit boekje kunt u downloaden op www.slyi.nl

.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door financiering van NCDO.

4 .Projectschrijven:

MDConsultancy is op dit moment bezig om twee projecten te schrijven voor het Sierra Leoonse landelijke platform "The Sierra Leone Central Union in Netherlands" en de Newton Organic Farmers Association in Kaatsheuvel. Beide projecten zijn gericht op het garanderen van voedselzekerheid en het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs in Sierra Leone.
